PARDUBICKÝ KRAJ

Krajský úřad

Instrukce ředitele

WHISTLEBLOWING

VNITŘNÍ NORMA	**VN/13/2023**			Čj. KrÚ 63598/2023	
Platnost od	21. 7. 2023	**Účinnost od**	1. 8. 2023	**Platnost do**	
Závaznost	**pro všechny zaměstnance kraje zařazené do Krajského úřadu Pardubického kraje**				
Zpracoval	Mgr. David Venzara, MPA	**Dne**	21. 7. 2023	Podepsáno elektronicky	
Schválil	Ing. Jaroslav Folprecht	**Dne**	21. 7. 2023	Podepsáno elektronicky	
Nabytím účinnosti této normy se ruší	VN/22/2021				

NOVELY NORMY	Číslo novely	Účinnost od
	VN/20/2023	1. 1. 2024

OBSAH

Čl. 1 Preambule 3
Čl. 2 Základní pojmy 3
Čl. 3 Ochrana oznamovatele 5
Čl. 4 Vnitřní oznamovací systém 5
Čl. 5 Evidence oznámení 6
Čl. 6 Přechodná a závěrečná ustanovení 7

KLÍČOVÁ SLOVA

Whistleblowing, ochrana, oznamovatel

Čl. 1
Preambule

Tato vnitřní norma upravuje postupy při aplikaci zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „zákon“) a Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „Směrnice“) v podmínkách Pardubického kraje - Krajského úřadu Pardubického kraje (dále jen „krajský úřad“).

Čl. 2
Základní pojmy

(1) **Oznamovatelem** je fyzická osoba podávající oznámení o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti, a které

a) má znaky trestného činu,

b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč,

c) porušuje zákon, nebo

d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti

1. finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,

2. daně z příjmů právnických osob,

3. předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,

4. ochrany spotřebitele,

5. souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,

6. bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,

7. ochrany životního prostředí,

8. bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,

9. radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,

10. hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,

11. ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,

12. ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,

13. ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo

14. fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

(2) **Oznámení** obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele; má se za to, že údaje o totožnosti oznamovatele jsou pravdivé. Anonymní oznámení budou vyřizována mimo režim zákona stejně jako oznámení osob, které pro krajský úřad nevykonávají práci nebo jinou obdobnou činnost.

(3) **Vnitřní oznamovací systém (VOS)** představuje souhrn postupů a nástrojů, které slouží k přijímání oznámení, nakládání s ním, ochraně totožnosti oznamovatele a dalších osob, ochraně informací uvedených v oznámení a komunikaci s oznamovatelem.

(4) **Působností Ministerstva spravedlnosti** dle zákona je rovněž přijímání a posuzování oznámení a poskytování metodické, poradenské a odborné pomoci ve věcech ochrany oznamovatelů.

(5) **Uveřejněním** se rozumí jakékoliv zpřístupnění informací uvedených v oznámení veřejnosti, tzn. například prostřednictvím sociální sítě, příspěvku v médiích či na internetových stránkách. Uveřejnění by mělo být využíváno pouze ve výjimečných případech, kdy není možné dosáhnout účelu oznámení využitím standardních kanálů (VOS, Ministerstvo spravedlnosti), zejména pokud v návaznosti na podané oznámení nebylo ve stanovených lhůtách přijato vhodné opatření, oznamovatel má oprávněný důvod se domnívat, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu nebo zjevnému ohrožení vnitřního pořádku nebo bezpečnosti, života nebo zdraví, životního prostředí nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy nebo v případě, že existuje zvýšené riziko vystavení odvetným opatřením.

(6) **Odvetným opatřením** se rozumí jakékoli přímé či nepřímé jednání nebo opomenutí, k němuž dochází v pracovním kontextu, které je vyvolané interním či externím oznámením nebo uveřejněním a které oznamující osobě působí nebo může způsobit neoprávněnou újmu. Odvetným opatřením může být zejména:

a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,

b) zproštění výkonu služby, zařazení mimo výkon služby nebo skončení služebního poměru,

c) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,

d) odvolání z místa vedoucího zaměstnance nebo ze služebního místa představeného,

e) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,

f) snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,

g) přeložení nebo převedení na jinou práci,

h) negativní služební hodnocení nebo pracovní posudek,

i) neumožnění odborného rozvoje,

j) změna pracovní nebo služební doby,

k) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,

l) výpověď nebo odstoupení od smlouvy,

m) zásah do práva na ochranu osobnosti.

Čl. 3
Ochrana oznamovatele

(1) **Oznamovatelé mají nárok na ochranu pokud:**

a) měli oprávněné důvody se domnívat, že oznámené informace o porušení byly v době oznámení pravdivé (oznamovatel nesmí učinit oznámení vědomě nepravdivé) a že tyto informace spadají pod režim zákona,

b) podali v souladu se zákonem oznámení buď prostřednictvím VOS, Ministerstva spravedlnosti, nebo učinili uveřejnění, případně oznámení podali přímo jiným příslušným orgánům veřejné moci.

(2) Hlavním ochranným opatřením je zákaz uplatnění odvetného opatření vůči oznamovateli a dalším fyzickým i právnickým osobám (např. kolegům, pomocníkům oznamovatele, osobám oznamovateli blízkým, právnickým osobám, jejichž společníkem je oznamovatel atd.).

(3) Oznamovatelům se zaručuje zachování důvěrnosti, a to jak ohledně totožnosti oznamovatele a případně dalších dotčených osob, tak i ohledně jakýchkoliv informací uvedených v oznámení.

Čl. 4
Vnitřní oznamovací systém

(1) Příslušnou osobou pověřenou přijímat oznámení dle zákona je v podmínkách krajského úřadu vedoucí oddělení legislativního a právní podpory Odboru organizačního a právního a krajského živnostenského úřadu Mgr. Pavlína Venzarová, MPA (dále jen „příslušná osoba“). V době její nepřítomnosti je příslušnou osobou přijímat oznámení dle zákona právnička oddělení legislativního a právní podpory Odboru organizačního a právního a krajského živnostenského úřadu Mgr. Veronika Urbanová (dále jen „zástupce příslušné osoby“).

(2) Příslušná osoba/Zástupce příslušné osoby:

- přijímá a posuzuje důvodnost oznámení učiněného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
- navrhuje řediteli krajského úřadu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení,
- vede evidenci oznámení,
- zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti, a to i po jejím ukončení,
- postupuje při výkonu své činnosti nestranně.

(3) Příslušná osoba/Zástupce příslušné osoby je oprávněn:

a) požadovat součinnost od zaměstnanců krajského úřadu (poskytnutí vysvětlení, vydání listin nebo jiných důležitých věcí nezbytných pro posouzení)

b) vstupovat do kanceláří a dalších prostor krajského úřadu.

(4) Oznámení lze příslušné osobě/zástupci příslušné osoby podat

a) ústně v budově A Krajského úřadu Pardubického kraje, Komenského nám. 125, v kanceláři č. 1305/eventuálně v kanceláři č. 1304. O podaném oznámení bude sepsán písemný záznam, případně bude se souhlasem oznamovatele pořízen zvukový záznam oznámení.

b) písemně na adresu Krajského úřadu Pardubického kraje, Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice s označením obálky „NEOTVÍRAT - pouze do rukou příslušné osoby“, případně vhozením obálky do schránky s označením „Whistleblowing“ ve vestibulu podatelny.

c) telefonicky na telefonním čísle 466026668 Telefonický hovor bude se souhlasem oznamovatele nahráván.

d) elektronicky na e-mailové adrese *whistleblowing@pardubickykraj.cz*

(5) O přijetí oznámení bude oznamovatel ve lhůtě do 7 dnů vyrozuměn, ledaže by výslovně požádal, že vyrozuměn být nechce nebo pokud by tím vyšla najevo jeho totožnost. O výsledku prošetření oznámení a o plánovaných či přijatých opatřeních bude oznamovatel informován do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím. Dojde-li příslušná osoba k závěru, že se nejedná o oznámení ve smyslu zákona, bezodkladně o tom vyrozumí oznamovatele.

Čl. 5
Evidence a ukládání

(1) Přijatá oznámení v digitální i analogové podobě eviduje příslušná osoba či její zástupce v IS GINIS. Ke každému oznámení je založen vlastní spis, do kterého se zařazují veškeré další dokumenty týkající se daného případu. Spisy, dokumenty i jejich metadata musí být opatřeny v IS GINIS ochranou proti přístupu neoprávněných osob.

(2) Analogové spisy a analogové části hybridních spisů s přijatými oznámeními a souvisejícími dokumenty jsou uchovávány v uzamykatelné skříni s přístupem pouze příslušné osoby/zástupce příslušné osoby.

(3) Pokud se zjistí, že oznámení nespadá do působnosti této instrukce, je takové podání náležitě přeevidováno a předáno k vyřízení na odpovědné místo.

(4) Přijatá oznámení se dále evidují v elektronické úřední knize se záznamy v tomto rozsahu údajů:

a) datum přijetí oznámení,

b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, jsou-li tyto údaje známy,

c) shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li jim její totožnost známa,

d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek.

Elektronická úřední kniha je až do uzavření vedená v příslušné složce na disku K:, do níž má přístup pouze příslušná osoba či její zástupce. Jednou za 10 let se kniha uzavře a vloží se ve výstupním datovém formátu do IS GINIS k uložení, přičemž se dále použijí přiměřeně ustanovení odst. 5.

(5) Spisy obsahující dokumenty podle této instrukce se uchovávají po dobu 5 let v příruční registratuře. Po uplynutí této lhůty se provede anonymizace osobních údajů oznamovatele obsažených ve spisu a metadatech, pokud je to technicky možné. Poté se spis uzavře a předá do centrální spisovny k uložení podle platného spisového řádu.

Čl. 6
Přechodná a závěrečná ustanovení

(1) Tato vnitřní norma nabývá účinnosti dne 1. 8. 2023.

(2) V souladu s ustanovením směrnice Vnitřní normy Pardubického kraje je stanovena povinnost zaměstnancům seznámit se s touto vnitřní normou.